

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

4008

Vragen van het lid **Van Haga** (Van Haga) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *het rapport «Nitrogen deposition and ammonia concentrations in the Dwingelderveld as affected by surrounding dairy farms»* (ingezonden 10 augustus 2020).

Antwoord van Minister **Schouten** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 4 september 2020).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Stikstofdepositie Natura2000-gebied overschat» en het rapport «Nitrogen deposition and ammonia concentrations in the Dwingelderveld as affected by surrounding dairy farms»?^{1 2}

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Onderschrijft u de conclusies uit dit onderzoek met betrekking tot de ammoniakconcentraties en de stikstofdeposities? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Het is juist dat de hoogste concentraties en deposities dicht bij de bron te vinden zijn, maar ook op grotere afstanden is sprake van stikstofdepositie. De conclusie in het rapport van dhr. Santing dat op enige afstand van de bron (circa 400 meter) helemaal geen stikstofdepositie meer plaatsvindt, onderschrijf ik dan ook niet.

Voor een gemiddelde individuele ammoniakbron slaat slechts 5% van de totale depositie neer binnen een straal van 500 meter. De overige 95% verdunt zich geleidelijk over een veel groter oppervlak. Een deel van de ammoniak komt daarbij tot enkele honderden kilometers van de bron. De depositie op een afstand van 500 meter is daardoor betrekkelijk klein. Kleiner dan gemeten kan worden met de meettechniek die dhr. Santing heeft

¹ De Boerderij, 4 februari 2020, «Stikstofdepositie Natura2000-gebied overschat», <https://www.boerderij.nl/Rundveehouderij/Nieuws/2020/2/Stikstofdepositie-Natura2000-gebied-overschat-536294E/>

² Melkvee.nl, «Nitrogen deposition and ammonia concentrations in the Dwingelderveld as affected by surrounding dairy farms», https://www.melkvee.nl/site/assets/files/0/02/35/390/melkvee_nl_nitrogen_deposition_and_ammonia_concentrations_in-groen_kennisnet.pdf

toegepast, maar daardoor niet verwaarloosbaar. Omdat cumulatie optreedt met deposities van andere stikstofbronnen én deze deposities ook over grote afstanden verdunnen, zijn ogenschijnlijk kleine stikstofdeposities van individuele bronnen, zoals op 500 meter afstand het geval kan zijn, relevant.

Vraag 3

Wat vindt u van het feit dat het OPS-model (Operationele Prioritaire Stoffen – model) ongeschikt is gebleken voor het simuleren van stikstofdepositie op lokaal niveau door het ontbreken van een gewascompensatiepunt en door overschatting van de droge depositiesnelheid bij een lage ammoniakconcentratie?

Antwoord 3

Het Adviescollege Meten en Berekenen Stikstof, onder leiding van dhr. Hordijk, heeft geconstateerd: «Het OPS-model is geschikt om de verspreiding op lokale schaal te modelleren».

Het rapport van dhr. Santing stelt ten onrechte dat een gewascompensatiepunt in het OPS ontbreekt. Al enige tijd voor het verschijnen van het rapport (in 2012) maakte het OPS gebruik van een gewascompensatiepunt. De opmerking met betrekking tot de overschatting van de droge depositiesnelheid bij een lage ammoniakconcentratie lijkt met het veronderstelde ontbreken van het gewascompensatiepunt samen te hangen.

Vraag 4 en 5

Welke gevolgen heeft dit rapport voor uw beleid ten aanzien van ammoniakconcentraties en stikstofdeposities?

Op welke termijn gaat u de aanpassingen in uw beleid ten gevolge van dit rapport doorvoeren?

Antwoord 4 en 5

Het kabinet heeft op 24 april 2020 de structurele aanpak stikstof gepresenteerd (Kamerstuk 35 334, nr.³ met een pakket aan natuur- en bronmaatregelen gericht op het verminderen van de depositie van stikstof op daarvoor gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden. Het rapport van dhr. Santing biedt geen aanleiding om het beleid hierop te herzien.

³ Melkvee.nl, «Nitrogen deposition and ammonia concentrations in the Dwingelderveld as affected by surrounding dairy farms», https://www.melkvee.nl/site/assets/files/0/02/35/390/melkvee_nl_nitrogen_deposition_and_ammonia_concentrations_in-groen_kennisnet.pdf